

Освітній рівень – бакалавр

Спеціальність – 223 Медсестринство

Освітня програма – Сестринська справа

Викладач – Ліщук Роман Миколайович

Кількість кредитів ECTS	Курс	Семестр	Лекції, год	Практичні, год	СРС, год	Форма контролю
3	4	7	12	28	50	Диф.залік

1. Мета опанування дисципліни в контексті підготовки фахівців з медсестринства.

Метою дисципліни є формування у студентів розуміння психічного здоров'я у вивченні чинників здоров'я, а також засобів і методів його збереження. Розуміння ролі психіки у виникненні

захворювань та їх перебігу, формування у студентів професійних знань, умінь та навичок щодо психічного здоров'я, навичок надання фахової психологічної допомоги, методів само- та взаємодопомоги; підвищення професійних та наукових знань для формування психологічних механізмів здорової поведінки та стресостійкості.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психічне здоров'я» є:

засвоєння теоретичних знань, вмінь та навичок у вирішенні професійних завдань та оцінка психологічного стану здоров'я пацієнта, встановлення медсестринського діагнозу, планування та реалізація медсестринських втручань. Підвищення рівня психологічної культури й аналіз психологічних факторів збереження та зміцнення здоров'я. Розробка змісту психічного здоров'я, його критеріїв та факторів, дослідження взаємозв'язків і взаємовпливів усіх складників здоров'я (біологічного, психічного, соціального). Формування нових уявлень та установок на здоров'я та здоровий спосіб життя. Розвиток творчого ставлення до свого здоров'я. Оволодіння психологічними механізмами здорової поведінки та стресостійкості. Гендерні аспекти психічного та соціального здоров'я. Засвоєння методів психологічного впливу на зміцнення та поліпшення стану здоров'я особистості. Оволодіння принципами медичної деонтології, навички запобігання виникненню ятрогенії і корегування наслідків ятрогенних впливів.

2. В результаті вивчення дисципліни студент буде:

ЗНАТИ:

- основні проблеми у сфері охорони психічного здоров'я в Україні та можливі шляхи розв'язання наявних проблем;
- основні уявлення про здорову особистість;
- вікові аспекти психічного здоров'я;
- нозології згідно Міжнародної статистичної класифікації хвороб (відомої як ICD-10 або МКХ-10) їх поширеність, фактори ризику та соціальні детермінанти психічного здоров'я. Ознайомлення з головними змінами в МКХ-11 (вступає в дію 1 січня 2022 року);
- причини, механізм розвитку психічних розладів;

- основні критерії діагностики, сучасні принципи та методи лікування захворювань відповідно до Уніфікованих клінічних протоколів первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги;
- основні психотерапевтичні напрями, які мають емпірично доведену ефективність при патології психічної сфери;
- існуючі напрямки та методи вивчення життєвої ситуації пацієнта;
- міждисциплінарні компетентності: організаційна поведінка, управління проектами, публічне мовлення, командотворення та адвокація фаху.

ВМІТИ:

- практичне застосування психологічних концепцій;
- формувати план психологічної допомоги особистості та групі осіб;
- орієнтуватися в закономірностях перебігу психічних процесів і психічних явищ;
- аналізувати психологічні аспекти психотерапевтичних технік, які застосовують при патології психічної сфери;
- володіти навиками постановки діагнозу при патології психічної сфери;
- вмiти аналізувати практичні психологічні реакції;
- здійснювати планування можливих інтервенцій при патології психічної сфери;
- освоїти психологічні техніки управління стресом та навички психологічного відновлення;
- виявляти основні клінічні прояви ускладнень, що виникають внаслідок захворювань і тактику надання допомоги;
- демонстрування вміння спілкуватися з колегами, пацієнтами та їх родичами з урахуванням їх психологічних особливостей, сприяти створенню здорового психологічного клімату у медичному середовищі;
- використовувати засоби психогігієни, психопрофілактики та основних методів психотерапії у медичній практиці;
- асистувати лікареві під час виконання складних обстежень та лікувальних процедур;
- надавати екстрену допомогу при гострих стресових реакціях;
- вести медичну документацію.

2. Перелік компетенцій, яких набуде студент після опанування даної дисципліни:

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати прості задачі під час професійної діяльності на первинних посадах в медичній галузі, що вимагає основ теоретичних знань та практичних навичок.

Загальні компетентності (ЗК)

- здатність визначати мету та завдання власної та колективної діяльності передбачати альтернативні рішення у професійній діяльності (ЗК-1);
- здатність до володіння спеціалізованими концептуальними знаннями на рівні сучасних досягнень науки і техніки, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності (ЗК-2);
- здатність змінювати стратегію прийняття рішень в залежності від об'єктивних трансформацій системи аналізу (ЗК-3);
- здатність до критичного осмислення проблем у навчанні і професійній діяльності та на межі предметних галузей (ЗК4);
- здатність до зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ЗК-5);
- здатність до професійного спілкування хоча б однією з іноземних мов та державною українською мовою (ЗК-6);
- здатність до представлення результатів професійної діяльності з використанням сучасних інформаційно - комунікаційних технологій (ЗК-7);

- здатність оцінювати стратегічний потенціал професійного розвитку команди, знаходити організаційно-управлінські рішення в нетипових ситуаціях (ЗК-8);
- здатність відповідати за результати своєї професійної діяльності (ЗК-9);
- здатність формування вмінь психологічного аналізу особистості та міжособистісних взаємин у групах, визначення засобів оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі (ЗК-10).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- здатність інтерпретувати та аналізувати отримані результати, (ФК-2);
- здатність розуміти та пояснювати необхідність використовувати шкали та тести при оцінці стану здоров'я у дорослих та дітей (ФК-3);
- здатність розуміти та пояснювати зовнішні та внутрішні фактори впливу на фізичних стан здоров'я дорослих та дітей (ФК-4);
- здатність провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця (ФК-5);
- здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати (ФК-6);
- здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію щодо використання у сестринському процесі (ФК-7);
- здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму сестринських втручань (ФК-9);
- – здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України (ФК-12).

4. Сфера реалізації набутих знань і вмінь у майбутній професії

Прикладна програма з професійною орієнтацією на теорію та практику психічного здоров'я на основі світових стандартів формує здатність провадити безпечну для пацієнтів та фахівця практичну діяльність; набуття практичних навиків з вибору необхідних методик та практик допомоги, в відповідності до функціональних можливостей та потреб пацієнта.

Вивчення дисципліни дозволить майбутнім сестрам/братом медичним

- брати участь у міжнародних програмах студентського обміну з ЗВО-іноземними партнерами (Польща, Німеччина, Литва, Латвія);
- організовувати літні школи для студентів медичних спеціальностей;
- бути членами чи організаторами волонтерських програм.

5. Зміст дисципліни розкривається у наступних темах:

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни «Психічне здоров'я» та її роль у формуванні світогляду медика.

Тема 2. Основи психічного здоров'я. Основні уявлення про здорову особистість.

Тема 3. Розлади психіки та поведінки в МКХ-10, МКХ-11. Нозології. Поширеність. Фактори ризику та соціальні детермінанти психічного здоров'я. Вплив та тягар на суспільство.

Тема 4. Особистість і стрес. Види стресу. Емоційне/професійне вигорання медиків. Психологія впевненості особистості.

Тема 5. Організація послуг з охорони психічного здоров'я. Огляд та структура системи загальної охорони здоров'я.

Тема 6. Вікові аспекти психічного здоров'я. Загальна характеристика розвитку та формування людини.

Викладацький склад: Ліщук Р.М. – завідувач кафедри Психічного та фізичного здоров'я, канд. мед. наук.

Основна література:

1. Галецька І. Психологія здоров'я: теорія і практика / І. Галецька, Т. Сосновський. - Л.: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2006.- 338 с.
2. Долішня Н.І. Депресія: обличчя та маски /За ред.. Н.І. Долішньої./ – Львів: видавництво Мс., 2006. – 116с.
3. Корнієнко О. В. Підтримання психосоматичного здоров'я практично здорових людей: Навч. посіб. / О.В. Корнієнко. - К.: Вид. центр "Київський університет", 2000. - 126 с.
4. Корольчук М.С. Крайнюк. В.М. Косенко А.Ф. Кочергіна Т.І. «Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я» загальна ред. М.С. Корольчук.- К.: 2002. - 272с.
5. Коцан І. Я. Психологія здоров'я людини / І.Я. Коцан, Г.В. Ложкін, М.І. Мушкевич / За ред. І. Я. Коцана. – Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2009.– 316 с.
6. Напрієнко О.К. Психіатрія. - К.2001.
7. Психічне здоров'я на перехідному етапі: результати оцінювання та рекомендації для інтеграції охорони психічного здоров'я в систему первинної медичної допомоги та громадські платформи в Україні. Міжнародний медичний корпус за підтримки групи Світового банку. Київ, 2017.
8. Психологія кризових станів: Навч. посіб. /О.Т. Шевченко/ - К.: Здоров'я, 2005.- 120с.
9. Ржевська-Штефан З.О. Психологія здоров'я: навч.-метод. посібник / З.О. Ржевська-Штефан. – Кіровоград: «Імекс ЛТД», 2010. – с. 134.
10. Скороход Т.В. Формування здорового способу життя молоді / Під ред. В. К. Романцевич. - Кіровоград: РВВ КДПУ імені В.Винниченка, 2007. - 216с.